

ฟังธรรมเป็น

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๓๐๒. ไม่มี

ข้อ ๓๐๓. ไม่มี

ข้อ ๓๐๔. ไม่มี

ถาม : ๓๐๕. เรื่อง “ขออนุโมทนาบุญ”

กราบนมัสการหลวงพ่อกะ โยมได้อ่านหนังสือ “ปลุกดอกบัวที่ใจ” แล้วเข้าใจแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาจิตทั้ง ๕ เรื่อง ได้ประโยชน์กับโยมมากๆ กะ โยมกราบขอบพระคุณหลวงพ่อกะที่ได้พิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมา และมีอีกหนึ่งบทสนทนากับแม่ชีที่หัวหิน ในหนังสือ “สมมุติว่าจิต” เรื่องราวคล้ายกับที่โยมเป็นอยู่ แต่ไม่เหมือนทั้งหมด มีข้อปลีกย่อยหลายอย่าง ในเนื้อหาบทพิจารณาจิตที่หลวงพ่อกะให้แม่ชีไปฟังด้วย แต่ไม่มีแจกในปัจจุบัน

หลวงพ่อกะ : (หัวเราะ) นี่เขาเขียนมา

ถาม : โยมขอมาปฏิบัติภาวนาที่วัดนี้ได้หรือไม่คะ เพื่อจะได้กราบเรียนข้อปฏิบัติของโยม ขอเลขบัญชีธนาคารหลวงพ่อกะด้วยคะ เพื่อจะได้พิมพ์หนังสือให้คนอื่นได้ศึกษามากขึ้น ขอบพระคุณอย่างสูง

หลวงพ่อกะ : เรื่องการมาปฏิบัติที่วัด มันต้องติดต่อกับทางสำนักงานจะรู้ได้ แล้วเลขบัญชีนี้เราไม่รู้เรื่องหรอก จริงๆ นะเราจำเลขบัญชีเราไม่ได้หรอก ทั้งเลขบัญชี ทั้งอะไรนี้

คิดต่อไปที่สำนักงาน เพราะทางเราไม่รู้เรื่อง หน้าที่เรามีแต่ตอบปัญหา ฉะนั้น กรณีที่ว่า จะมาปฏิบัติที่วัดนั้นอีกเรื่องหนึ่ง

ทีนี้เราจะย้อนกลับมาเรื่องของอนุโมทนา สิ่งนี้เขาไม่ได้ถามมา แต่เขาอ่านแล้วได้ประโยชน์ เขาอนุโมทนาว่าหนังสือ “ปลูกดอกบัวที่ใจ” กับ “สมมุติว่าจิต” เห็นไหม ไปอ่านแล้วได้ประโยชน์มาก ได้ประโยชน์กับการประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้น คำว่าได้ประโยชน์มาก เราจะเอาตรงนี้เป็นประเด็น แล้วจะตอบปัญหา ปัญหาก็คือว่า หลวงตา ท่านบอกว่า

“ฟังธรรมะเป็น หรือฟังธรรมะไม่เป็น”

คำว่าฟังธรรมะไม่เป็นท่านบอกว่า หลวงตาท่านพูดถึงตัวท่านเองนะ ว่าเวลาท่านบวชใหม่ๆ แล้วท่านไปศึกษาอยู่ในปริยัติ สมเด็จพระองค์หลวงตาได้ฟังเทศน์หมด ท่านบอกเจ้าฟ้า เจ้าคุณชั้น ไหนเราก็ฟังเทศน์รู้เรื่องหมดเลย เราฟังเข้าใจหมดเลย แต่เวลาออกปฏิบัตินะ พอมาฟังเทศน์หลวงปู่มั่นครั้งแรกท่านบอกว่าท่านงงเป็นไก่ตาแตกเลย ท่านบอกว่าฟังไม่ออก ฟังไม่ออก ท่านบอกฟังไม่รู้เรื่อง ฟังเทศน์หลวงปู่มั่นไม่รู้เรื่อง

หลวงตาท่านบอกว่าเรานี้เราฟังเทศน์มา เทศน์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เราฟังเข้าใจทั้งนั้นแหละ แต่ทำไมเรามาฟังเทศน์หลวงปู่มั่นไม่เข้าใจ ทำไมเรามาฟังเทศน์หลวงปู่มั่นไม่เข้าใจ? นี้คำว่าไม่เข้าใจ เห็นไหม นี้ในธรรมะ ใจ ในการฟัง อานิสงส์ของการฟังธรรม การฟังธรรมนะ สิ่งที่ไม่เคยได้ยินได้ฟัง สิ่งที่ได้ยินได้ฟังแล้วตอกย้ำ สิ่งที่กำลังเลสงสัย สิ่งที่มีมันขัดแย้งในหัวใจได้แก้ไข พอเราแก้ไข ถึงที่สุดแล้วทำจิตใจให้ผ่องแผ้ว

นี่ถ้าฟังธรรมแล้วมันจะได้ประโยชน์อย่างนั้น ฟังธรรมแล้วมันได้ประโยชน์ แต่ถ้ามันฟังธรรม เห็นไหม นี้ในปัจจุบันเราบอกว่าฟังธรรมแล้วได้บุญๆ เราฟังธรรมกันเป็นประจำ เป็นประเพณีนะ พอเป็นประเพณี มีเทศน์ที่ไหนเราก็ไปนั่งฟังกัน พอเทศน์ที่ไหนนะ พระก็เทศน์ไป โยมก็คุยกันไป ปรีกษาหาหรือทุกเรื่อง นี่แล้วก็ฟังเทศน์ไป ฟังทำไม? ฟังเอาบุญ ฟังเทศน์เอาบุญกัน

นี่ไปนั่งสัปหงกโง่งงว ก็ไปฟังเทศน์เอาบุญกัน นี่ฟังธรรมไม่เป็น ไม่เป็นเพราะอะไร? เพราะมันไม่รู้เรื่อง มันไม่เป็นประโยชน์ใจ แต่ถ้าฟังเป็น เห็นไหม ถ้าฟังเป็น หลวงตาท่านบอกว่าท่านฟังเจ้าฟ้า เจ้าคุณมาหมด เพราะสมัยนั้นก็เป็นประเพณี การฟังเป็นประเพณีนี่อย่างหนึ่งนะ แต่ถ้าการฟังนะ การฟังแล้วได้ประโยชน์ พอฟังเทศน์หลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านบอกว่า “จิตนี้เป็นนักร้องเที่ยว”

ท่านพูดถึงประสบการณ์ของท่าน พระไตรปิฎกท่านก็เคารพนะ นี่เวลาพูดอย่างนั้นปั๊บก็บอกว่า เหมือนกับพระกรรมฐาน ครูบาอาจารย์พากันไม่เคารพพระไตรปิฎก ไม่เคารพได้อย่างไร? เวลานั้นก็พุทโธ พุทโธ เห็นไหม หลวงตาท่านบอกว่า

“ระลึกพุทโธนี้สะท้อนสามโลกธาตุ”

เพราะนึกพุทโธจิตเป็นผู้นึก พอจิตเป็นผู้นึกมันก็สะท้อนหัวใจของเรา หัวใจนี้มันเกิดสามโลกธาตุ เวลามันสิ้นกิเลสไป เห็นไหม พอสิ้นกิเลสไปหลวงตาบอกว่าเวลาจิตมันพ้นจากวัฏฏะ มันเหมือนกับพญามังกร มันไปในอากาศ อวกาศ มันไปได้ทั่ว มันเว้งว้างไปหมดเลย นี่จิตมันครอบสามโลกธาตุ

ฉะนั้น เวลาจิตนี้มันนึกพุทโธมันก็สะท้อนสามโลกธาตุ แล้วเรานึกพุทโธ พุทโธกันอยู่ แล้วมันไม่เคารพพระพุทธเจ้าที่ไหน? เคารพสุดเคารพเลยแหละ เคารพมากๆ แต่ด้วยความเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ฉะนั้น เวลาปฏิบัติไปแล้ว เห็นไหม พุทโธ พุทโธ พุทโธ จนจิตมันเป็นพุทโธตัวเอง นึกพุทโธไม่ออกนะ เอ๊ะ! เอ๊ะ!

นี่พุทโธแท้ๆ มันคือตัวพลังงาน ตัวจิตนั้น ถ้าจิตนั้นมันเข้าถึงตัวพุทโธ พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ตัวพุทโธนี่เป็นผู้รู้ เป็นผู้ตื่น ผู้เบิกบาน แต่ในปัจจุบันนี้ผู้รู้มันไม่มี ผู้รู้มันเป็นพลังงานใช่ไหม? แต่เราที่มีความคิดใจ เราก็กิณพุทโธ พุทโธ เห็นไหม เลยไม่กระเทือนใจ ระลึกพุทโธ พุทโธก็เร่ร้อนใจ ระลึกพุทโธ พุทโธก็ไม่มีรากเง้า เพราะพุทโธนี่ นึกพุทโธใครเป็นคนนึก? จิตเป็นคนนึก ถ้าจิตไม่เป็นคนนึก มันจะนึกพุทโธมาได้อย่างไรล่ะ?

ถ้านึกพุทโธแล้ว พอพุทโธจนละเอียดเข้าไป พุทโธเข้าไปสู่ตัวจิต ถ้าเข้าไปสู่ตัวจิตแล้ว จิตมันเป็นตัวพุทโธตัวเอง จิตมันนึกพุทโธไม่ได้มันก็เอ๊ะ เอ๊ะเลย นี่ไงเคารพ

มากๆ ฉะนั้น พอเคารพมากๆ พอเวลาท่านประพฤติปฏิบัติขึ้นมาท่านจะบอกจิตนี้เหมือน
นักท่องเทียว การเกิดในกามภพ รูปภพ อรูปภพท่านเทศน์ของท่าน หลวงปู่มั่นท่านเทศน์
ของท่าน หลวงตาท่านบอกว่า “ใหม่ๆ ฟังไม่รู้เรื่อง ฟังไม่รู้เรื่องเลย”

ฉะนั้น หลวงตาท่านพูดอยู่ เวลาท่านอยู่ที่บ้านตาดนะ เวลาคนมาฟังเทศน์ท่าน
ท่านชี้เลยนะ คนนี้ฟังเทศน์เป็น คนฟังเทศน์เป็นนะ เวลาหลวงตาเทศน์บิ๊บบิ่งเลยนะ บิ่ง
เลย คนเวลาหลวงตาเทศน์นะคุยกันจ้อกแจ้กๆ ไอ้คนนี่ฟังเทศน์ไม่เป็น เพราะมันไม่
สนใจ มันไม่สนใจฟังเทศน์ไม่เป็นหรอก แต่ถ้าฟังเทศน์เป็นนะ พอหลวงตาท่านขึ้น พอ
เริ่มมีเสียงขึ้นมาจะเงียบกริบเลย เพราะอะไร?

อย่างเช่นเวลาเราไปหาหมอ เราไปต่างๆ เราต้องการให้ยานั้นเข้ามารักษาร่างกาย
ใช่ไหม? เวลาหลวงตาท่านเทศน์ นั่นละธรรมะมาแล้ว นี่พอเสียงของธรรมมานะ ไอ้ผู้รับ
มันต้องเปิดคลื่นของมันทั้งหมด เปิดทุกอย่างรับธรรมะนะ แล้วมันจะไปห้วงเรื่องอะไร
ล่ะ? เห็นไหม มันก็ปิดทุกเรื่องหมดแหละ เปิดแต่หูไว้ฟังเสียง พอหูนั้นมานี่ฟังเทศน์เป็น
ฟังเทศน์เป็นเพราะมันฟังเสียงมันถึงฟังเทศน์เป็นไง

เวลาหลวงตาท่านพูด หลวงปู่เจี๊ยะท่านพูดบ่อย เวลาหลวงปู่มั่นนะ เวลาฟ้า
คะนองนี่ครืนๆ ฝนมันจะตกนะ อู๊ย ธิบายเลยนะ ธิบายไปถึงที่ภูฏีหลวงปู่มั่น ไปที่ไหน ไปได้
ถุน ไปฟังไง เพราะว่าพอหลวงปู่มั่นเริ่มเสียงดังขึ้น คือมีพระขึ้นไปถามปัญหาท่าน หรือ
มีพระในวัดปฏิบัติแล้วมีข้อติดขัด จะขึ้นไปรายงานหลวงปู่มั่น พอหลวงปู่มั่นเริ่มเสียงดัง
ขึ้น นี่ฟ้าคำรามแล้ว พอฟ้าคำรามนะ ถ้าใครได้ยินเสียงฟ้าคำราม ธิบายๆ เลยนะเอาภาชนะ
จะไปร่อนฝน จะไปร่อนฝน

พอฟ้าคำรามนะฟ้าจะผ่า พอฟ้าจะผ่า หลวงปู่เจี๊ยะ หลวงตาท่านพูดเหมือนกัน ครู
บาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมท่านพูดเหมือนกัน ครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมท่านพูด
เหมือนกัน พอเริ่มฟ้าจะคึกคะนอง ฟ้าคะนองมาแล้ว พอฟ้าคะนอง ไอ้พวกลูกศิษย์ก็รีบ
เอาภาชนะจะไปร่อนน้ำ เอาหัวใจไปร่อนน้ำ ไปร่อนน้ำอมตะธรรมของท่าน พอไปร่อนน้ำท่าน
ก็เทศน์เปรี้ยง เปรี้ยง อู๊ฮู ฝนตก ฟ้าร้องเต็มที่เลยนะ น้ำเต็มถังเลย ถึงใครถังมัน เปิดรับน้ำ
นั่น

นี่ฟังเทศน์เป็นเป็นอย่างนี้ นี่ถ้าฟังเทศน์เป็น เห็นไหม มันได้ประโยชน์ใจ โอ้อโฮ ผนตค ฟ้าร้องขนาดไหนนะมันได้น้ำมา ได้ทุกๆ อย่างมา นี่เทศน์พระป่าเป็นแบบนี้ ถ้าฟังเทศน์เป็นหลวงตาท่านจะจีบอก “คนพวกนี้ฟังเทศน์เป็นนะ” ถ้าคนฟังเทศน์ไม่เป็นนะ คนเทศน์ก็เบื่อ พอเริ่มจะเทศน์นะมันแข่งแล้ว เทศน์ ๓ ธรรมาสน์ ๑๐๐ ธรรมาสน์ ด้วย มันเต็มศาลาเลย นู่นก็เทศน์ นี่ก็เทศน์ แล้วไอ้พระก็ต้องเทศน์อีกนะ

ไอ้พวกฟังเทศน์ไม่เป็น มันขัด มันแย้งไปหมด มันไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย แล้วยังคิดนะ ยังเกิดทิฐิมานะนะ ก็เทศน์ลี ก็เทศน์มาลิจะฟัง ก็เทศน์มาลิจะฟัง ฟังทำอะไรมีงเทศน์แข่งกันอยู่นั้น มีงจะฟังอะไรของมีง นี่มีงก็เทศน์แข่งกันอยู่นั้น แล้วมีงฟังเทศน์เป็นหรือเปล่า? แล้วมีงได้ประโยชน์กันหรือเปล่า?

นี่ฟังเทศน์ไม่เป็น แต่ถ้าฟังเป็นนะ พอเสียงขึ้นปั๊บทุกคนจะเงยบกริบเลย เงยบกริบเพราะอะไร? เพราะมาแล้ว มาแล้ว เพชร นิล จินดามันจะมาแล้ว รอเก็บเอา รอเก็บเอา ไอ้ฉันมันไม่สนใจเพชร นิล จินดาอะไรเลย เพชร นิล จินดามันยังไม่รู้จัก แล้วเพชร นิล จินดาลอยมามันไม่เอา มันจะไปเอาไก่อ

ไก่อได้พลอย มันไม่เอาพลอย มันจะเอาข้าวเปลือก มันจะไปเอาข้าวเปลือก มันไม่เอาหอรอก เพชร นิล จินดามันไม่เอา มันจะไปเอาข้าวเปลือก พอเอาข้าวเปลือกมันได้อะไร? นั่นนะฟังเทศน์ไม่เป็น ถ้าฟังเทศน์เป็นมันเป็นแบบนี้ ฉะนั้น คนฟังเทศน์เป็นกับคนฟังไม่เป็น แล้วถ้าคนฟังเทศน์เป็นมันจะได้ประโยชน์ นี่พอมันได้ประโยชน์ขึ้นมาเห็นไหม

ถาม : อ่านหนังสือของหลวงปู่แล้วอนุโมทนามาก “ปลูกดอกบัวที่ใจ” อ่านแล้วเข้าใจแนวทางการปฏิบัติของจิตทั้ง ๕ เรื่อง เป็นประโยชน์มากๆ

หลวงปู่ : คำว่าเป็นประโยชน์มากๆ นี่เพชร นิล จินดา เพชร นิล จินดานะ เราเอามาประดับร่างกาย เอามาไว้แลกเปลี่ยนเป็นเงินเป็นทอง หลวงตาบอกว่าแก้ว แหวน เงินทองมันยังหาได้ง่ายๆ ไม่ต้องไปหาที่ไหนเลย หาตามซุ้มมือนี้แหละ หาตามนิ้วมือนี้แหละ เพชร นิล จินดามีเต็มไปหมดเลย แต่ครูบาอาจารย์แต่ละองค์จะหาได้แสนยากแสนยาก

ฉะนั้น ถ้ามันแสนยาก แล้วนี่เวลามันแสดงออกมา มันแสดงออกมาจากไหน? มันแสดงออกมาจากใจ ฉะนั้น การฟังธรรมนี้ยากมาก ยากตรงที่ผู้แสดงมันไม่มี มันไม่มีธรรมในใจ มันเอาอะไรมาแสดง ฉะนั้น ไปหาเพชร นิล จินดาก็ไปหาเอาตามข้อมือ ตามนิ้วมือเขา เต็มไปหมดเลย แต่ครูบาอาจารย์ไปหาที่ไหน? ไปหาที่ไหน? มันหามันหาที่นี้

นี่หลวงตาพูดทั้งนั้นแหละ เวลาพูดนี่จำใจปากหลวงตามาพูดทั้งนั้นแหละ เราจะไปมีความรู้อะไร? ก็จำใจปากหลวงตามา ก็ฟังหลวงตามาทั้งนั้นแหละ พอจำใจปากมาก็นี้ไง นี่พอเขามาพูด นี่ไงถ้ามันเป็นมันจะได้ประโยชน์ไง พอได้ประโยชน์ขึ้นมา นี่เขาเรียกหลงใจแล้วนะ ถ้าใจมันลงนะ มันพูดสิ่งใดมันได้ประโยชน์ ถ้าใจไม่ลงไม่ได้ประโยชน์หรอก ไม่ได้ประโยชน์ ฝนจะตก ฟ้าจะร้องขนาดไหนมันไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย แล้วเวลาฟังเทศน์ไปก็ไม่เข้าใจด้วยนะ แล้วเข้าใจก็คิดว่าการเทศน์มันก็เหมือนเทพศาส์เทศน์ไป เวลาเปิดแล้วมันก็หมุนไปเรื่อยๆ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาครูบาอาจารย์เทศน์แล้วก็เทศน์ไปสิ เทปมันไม่มีชีวิต ไม่มีความรู้สึกนะ แต่จิตมันมีความรู้สึก แม้แต่เทศน์ออกไปนี่นะ ถ้าเป็นธรรม ถ้าเขาจับมันก็เป็นประโยชน์กับเขา ผู้เทศน์ไม่ได้อะไรหรอก ผู้เทศน์เป็นผู้แสดงธรรม แต่เวลาถ้าเทศน์ออกไปแล้วนี่ถ้าเขาไม่รับล่ะ? แล้วเกิดเป็นโทษล่ะ?

ถ้าเกิดเป็นโทษนะ เวลาครูบาอาจารย์เรานี้เนะท่านเคารพในธรรม เคารพในธรรม คือว่าธรรมะนี้หามาได้ยากมาก แล้วถ้าท่านแสดงธรรมอยู่ แล้วมันเกิดแรงต้าน เขาเรียกว่า “มันสบประมาทธรรม”

ถ้ามันสบประมาทธรรม คนเทศน์มันสังเวช มันสังเวชนะ เพราะว่าผู้ที่แสดงนี้สังเวชมาก ธรรมะนี้กว่าจะได้มา เอาชีวิตแลกมา กว่าจะได้มาทุกข์ยากแสนเข็ญขนาดไหน? ทำไมจะต้องเอามาให้เขาย่ำยีกันขนาดนั้น เห็นไหม หลวงตาใช้คำว่า “ไม่เคารพธรรม”

เวลาฟังเทศน์ท่านท่านบอกว่าถ้ากิริยาไม่สงบระงับ กิริยาไม่เรียบร้อยท่านจะไม่แสดงธรรม เห็นไหม ในเสฉิววัตร ภิกษุ ผู้ไม่ใช่คนป่วย นั่งอยู่หรือนอนอยู่ ภิกษุยืนอยู่แสดงธรรมเป็นอาบัติทุกกฏ เพราะว่าเขาไม่เคารพไป แต่ถ้าเขาป่วย

นี่เว้นไว้แต่คนป่วย ถ้าคนป่วยนะจะไม่ใช่ไร ถ้าเขาไม่ป่วยเขาต้องเคารพธรรม ถ้าเคารพธรรมมันก็เหมือนกับเปิดหัวใจ ถ้าเปิดหัวใจเทศน์ออกไปมันก็จะได้ผล แต่ถ้าเขาไม่เคารพธรรม ไม่เคารพธรรมมันก็เหมือนเราคุยกัน เห็นไหม เขาถึงบอกว่าเทศน์อย่างนี้ไม่รู้เรื่องเลย เทศน์ออกมาไม่รู้เรื่องเลย เออ เขาบอกองค์นั้นดี องค์นี้ดีไปฟัง ฟังแล้วไม่รู้เรื่องเลย

มันจะรู้อะไรล่ะ? เพราะมันไม่เคารพ มันไม่เคารพ มันไม่เข้าใจ อะไรเป็นเพชรนิลจินดา อะไรเป็นข้าวเปลือก มันไม่รู้เรื่อง พอไม่รู้เรื่องนี้ฟังไม่เป็น ฟังไม่เป็นแล้วเกิดทิฐิอีกนะ ทิฐิเอาตัวรู้ เอาความรู้ความเห็นของตัวเองเข้าไปเทียบ เอ๊ะ เขาว่าอาจารย์องค์นี้ก็ดี เขาว่าอาจารย์องค์นี้ก็ดี ท่านเทศน์นี่เข้าใจดีดี ทำไมเราฟังแล้วไม่รู้เรื่องเลย แสดงว่าอาจารย์ไม่ดี แต่ไม่ได้บอกว่าตัวเองไม่ดีนะ ไม่ได้บอกว่าตัวไม่ดี ไม่ได้บอกว่าเราไม่รู้ ไม่บอกหรือ บอกอาจารย์ไม่ดี นี่ฟังไม่เป็น ถ้าฟังเป็นนะ ฟังเทศน์ ฟังเป็น ฟังดีมันจะได้ประโยชน์กับเรามาก

ฉะนั้น เขาอนุโมทนาว่า “ปลูกดอกบัวที่ใจ” กับ “สมมุติว่าจิต” อ่านแล้วได้ประโยชน์มาก นี่ไม่ได้ฟังเทศน์นะ นี่อ่านเอาเลยล่ะ ถ้าอ่านแล้วนี้ให้พิจารณาเอา เพราะว่ามันเหมือนกับยา ยามันมีหลายขนาน เวลาไปโรงพยาบาล ผู้เจ็บไข้ได้ป่วย เจ็บไข้ได้ป่วยด้วยโรคอะไร? หมอให้ยาด้วยอะไร?

นี่ก็เหมือนกัน บางคนบอก อู้อู นี่ดีมากๆ เลย แต่คนมาอ่านบอกอันนั้นดีกว่า อันนี้ไม่ดี อันนั้นมันดีกว่า เขาถูกกับยาชนิดนั้น ถ้าใครถูกยาชนิดไหน เขาบอกว่ายาชนิดนั้นดีกว่า คนนั้นก็บอกว่ายาชนิดนี้ดีกว่า อย่างที่พูดเมื่อกัฏโถงเช้า นี่ดีกับดีทะเลาะกัน ทะเลาะกันเรื่องอะไร? ทะเลาะกันเรื่องดีดีกว่า อันนั้นดีกว่าอันนี้ อันนี้ดีกว่าอันนั้น

ฉะนั้น ใครได้ประโยชน์กับสิ่งใด ใครได้ประโยชน์กับใคร สิ่งนั้นดีกับคนนั้น คนนั้นได้ประโยชน์กับตรงนั้น เอาตรงนั้นเป็นสิ่งที่ดี แต่ที่เขาเอาประเด็น ประเด็นที่ว่าเขาได้ประโยชน์นี้แหละ เราถึงบอกว่าฟังเป็น ถ้าฟังเป็น ฟังธรรมเป็นนะเป็นประโยชน์มาก แต่ถ้าฟังไม่เป็นนะ ฟังไม่เป็นมันก็ต้องคอยฝึกหัด

ถ้าฟังไม่เป็น แล้วเราพยายามฝึกฝนของเรานะมันจะได้ประโยชน์ ถ้าเรามาฟังไม่
เป็น แล้วก็ไม่ฝึกฝน ไม่ดัดแปลงเรา ไม่แก้ไขเรา มันจะไม่ได้อะไรไปเลยนะ แล้วก็ทูลี
มานะนั่นแหละ โอ้อโฮ เราตินะ อาจารย์องค์นั้นก็เทศน์ให้เราไม่รู้เรื่องไม่ได้ อาจารย์องค์นั้น
ก็แก้เราไม่ได้ ไม่มีอาจารย์องค์ไหนแก้เราได้เลย โอ้อโฮ เราสุขยอด เราสุขยอดเลย ไม่มี
อาจารย์องค์ไหนแก้เราได้เลย นี่ไงมันไม่ได้ประโยชน์อะไรเลย แต่ถ้าเราแก้เรา เราดูแล
เรา แล้วนี่เราหาของเราไปเรื่อยๆ ว่ามีอาจารย์องค์ไหนจะแก้เราได้ ถ้าแก้เราได้จะเป็น
ประโยชน์กับเรา

นี่คนฟังเป็น คนไฝหา มันจะได้ประโยชน์ตรงนี้ไง ประโยชน์ที่เราจะได้ในพุทธ
ศาสนา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญา ปัญญาของเรา ถ้าเราแก้ไขขึ้นมา มันจะเป็น
ปัญญาที่ดีขึ้นมา เป็นประโยชน์กับเรา อันนี้พูดถึงการฟังธรรมเป็นนะ

แล้วฟังอันนี้ อันนี้ถามมานี่แปลกมาก

ถาม : ๓๐๖. เรื่อง “ทำบุญกึ่งๆ ปนบาป ผลลัพธ์ของกรรมจะเป็นอย่างไรครับ”

หลวงพ่ : อันนี้เหมือนกับคล้ายๆ จะว่าเราเลย (หัวเราะ) ชอบเหน็บคนนั่น เหน็บคนนี้
มันกึ่งๆ มันไม่เสวยสุขสักที เหมือนกับจะย้อนศรกลับมาที่เราเลยละ แต่เราก็จะตอบ ให้
เห็นประโยชน์นะ

ถาม : นมัสการหลวงพ่ครับ ขอถามว่า การที่เราทำบุญบางอย่างเป็นแบบปนบาป
ทำนองว่าให้เบาะแสแก่ตำรวจจับโจร โจรนั้นต้องถึงความเดือดร้อน ต้องคดีความต่างๆ
ต้องติดคุกปรับโทษ ซึ่งเราก็รู้ที่อยู่ว่าโจรจะต้องโดนแบบนั้น หรือทำนองว่า เรารู้ว่าคนๆ นี้
โกงอะไรอย่างไรบ้าง มาเป็นผู้เสียหายที่รู้เท่าทันแล้วโกงอย่างไรบ้าง เราเป็นผู้เสียหายที่
รู้เท่าทัน แล้วเราเที่ยวประกาศ ประณามให้คนอื่นระวังตัวและหลีกเลี่ยง ซึ่งทำให้เขาต้อง
เสียผลประโยชน์ เสียชื่อเสียง ซึ่งบางครั้งก็เดือดร้อนถึงคนรอบข้างเขาด้วย

หลวงพ่ : (หัวเราะ) อันนี้คล้ายๆ กับคนพูดเลย เที่ยวประณามคนนั่น คนนี้ เอ๊ะ คำถาม
นี้มันแปลกๆ

ถาม : ที่นี้อยากจะถามว่า

๑. อยากทราบถึงผลลัพธ์ของกรรมนั้นครับว่าจะได้ผลบาปอย่างไรกลับมากครับ?

๒. แล้วจริงๆ ในการทำบุญกึ่งบาปแบบนี้ พระพุทธเจ้าหรือครูบาอาจารย์สอนไว้
อย่างไรบ้างครับ? ขอบพระคุณครับ

หลวงพ่ : ทำบุญกึ่งบาป ปนบาป เทียบประณามคนนั้น ไอ้แบบนี้มันอยู่ที่มมมมม
หรือ เวลาที่เราพูดเรื่องอย่างนี้ เราพูดอย่างนี้มันมองได้หลายแง่มุมไป อย่างที่ว่ายาม
หลากหลายชนิดนัก ฉะนั้น ถ้าเวลาเรื่องทำบุญกุศล เรื่องต่างๆ เห็นไหม อยู่ที่วุฒิภาวะ
ของจิต จิตที่เขาพอใจ

เวลาคนถามพระพุทธเจ้าบอกว่า “ควรทำบุญที่ใด?”

พระพุทธเจ้าบอกว่า “ควรทำบุญที่เธอพอใจ”

เพราะคำว่าพอใจมันจะให้คนๆ นั้นได้สร้างประโยชน์ ฉะนั้น คนๆ นั้นจะพอใจ
กับใครต้องทำบุญที่ตรงนั้น แต่ถ้าบอกว่าคนๆ นั้นไม่ดี คนนั้นดีกว่า คนๆ นั้นเป็นพระ
ที่ว่าไม่มีคุณธรรม มีคุณธรรมคือครูบาอาจารย์ของเรา แต่เขาไม่เคารพครูบาอาจารย์ของ
เรา เขาไม่ทำ เขาทำกับพระองค์นั้น ฉะนั้น

“เธอควรทำบุญที่ไหน? เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ”

นี่พระพุทธเจ้าสอนเองนะ ในพระไตรปิฎกอีกแหละ นี่บอกว่าไม่เคารพ
พระไตรปิฎก เคารพ พระไตรปิฎกบอกว่า “เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ” เห็นไหม เธอ
พอใจทำเลย เพราะทำไปก่อน แต่ถ้าทำแล้วมันได้ศึกษาแล้ว ที่นี้ศึกษา นี่สิ่งที่เราพูด เวลา
เราพูด เวลาเราตอบปัญหาธรรมะ บางทีปัญหามันมีหลายๆ มันมีเรื่องพื้นฐาน แล้วมีเรื่อง
สูงสุด

คำว่าสูงสุดมันพัฒนาการขึ้นไป อย่างเช่นเวลาพัฒนาขึ้นมาปีนี้มันต้องถูกต้อง
นี่คำว่าถูกต้อง คนๆ นี้เวลาเขาถามปัญหา เขาถามปัญหาถึงว่าเขาจะอย่างไรถึงได้
โสดาปัตติมรรค เขาถามมาว่าทำอย่างไรเขาถึงจะได้มรรค ได้ผล ถ้าคำว่าได้มรรค ได้ผล
ความจริงมันมีอยู่แล้วก็พูดตามความจริงนั้น

ทีนี้เวลาครูบาอาจารย์ท่านเทศนาว่าการ ท่านสอน ท่านบอกให้ทำบุญๆ แต่ท่านไม่ได้สอนให้เข้าถึงโศคาปัตติผล โศคาปัตติมรรค คือเขาไม่ได้สอนให้การภาวนาเข้าถึงหลักเกณฑ์ ถ้าเข้าถึงหลักเกณฑ์ ทีนี้หลักเกณฑ์มีอันเดียว อย่างเช่นทำความผิคืออาญาคติแพ่ง คติต่างๆ คือถ้าทำความดีมันก็ต้องได้ผลตามนั้น นี่ก็เหมือนกัน เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริง ใครจะสอนอย่างไรก็แล้วแต่ แต่ผลของมันโศคาปัตติมรรค โศคาปัตติผล มันจะเข้ามาสู่ตรงนั้น

ฉะนั้น เวลาเขาพูดขึ้นมาแล้วเขาให้ทำบุญกุศลกัน เขาให้ทำอะไรต่างๆ

“เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ”

เธอพอใจที่ไหนเธอทำเลย เธอพอใจก็ทำตามสบาย เธอพอใจที่ไหนเธอทำเลย แต่ถ้าจะเอาโศคาปัตติมรรค จะเอามรรค เอาผล มรรคผลมันก็ตรงนี้ไง แล้วถ้าคนพูดมรรคผลที่มันบิดเบือน มันผิดเพี้ยนไปจากมรรคผล นี่เราพูดตรงนี้ต่างหาก

แหม เราไม่ใช่ประกาศ ไม่ได้ประณาม ไม่ใช่ แต่เราพูดถึงมรรคผล มรรคผล มรรคผล ถ้ามันจะเข้าสู่มรรคผล มันต้องเข้าสู่มรรคผลอย่างนี้ๆ แล้วถ้าเธอพอใจที่ไหน เธอทำบุญที่นั่น ก็เรื่องของเธอ แต่ถ้าเธอจะเข้ามรรคผล ถ้าไม่เข้ามรรคผลตรงนี้มันเข้ามรรคผลไม่ได้หรอก มันไม่มีทางที่จะเข้ามรรคผลได้

แล้วถ้าเราบอกว่ามรรคผล เราบอกถึงมรรคผล ถ้าเธอพอใจทำบุญที่ไหน? แล้วเราบอกว่ามรรคผล ถ้ามรรคผลเราผิด ก็บอกมาสิว่าพระสงฆ์พูดผิดอย่างไร? เออ ก็บอกว่าพระสงฆ์พูดผิดสิ นี่ประณามเขา ประกาศเขาว่าผิดๆ ตัวเองก็พูดผิด ตัวเองก็จะชักนำให้เขาไปนรกอเวจี ตัวเองจะพาเขาไปไหน? ก็พูดมาสิ! มันจะได้จบ (หัวเราะ)

เราไปประณามใคร ไม่ได้ประณามใครเลย แต่เวลาพูดเรื่องทานก็เรื่องทาน แต่เวลาพูดถึงเรื่องการปฏิบัติ เรื่องเอามรรค เอาผลมันก็ต้องพูดความจริงกัน ถ้าพูดความจริงแล้วศาสนานี้เป็นศาสนาแห่งความจริง ศาสนาแห่งปัญญา ถ้าไม่พูดถึงความจริงจะเอาความจริงมาจากไหนล่ะ? เอาความจริงมาจากไหน?

ฉะนั้น พอเราพูดความจริงขึ้นมา เห็นใหม่ เทียบประกาศเหมือนตำรวจ เวลาบอกให้ตำรวจจับโจร พอบอกให้ตำรวจจับโจรแล้วนี่ โจรเขาก็ต้องมีโทษ มีภัย มันน่าเห็นใจเขา เวลาเป็นโจรไปแล้วนะ เป็นโจรไปแล้วเขาไปเป็นคนดีก็มี ในสมัยพุทธกาลนะ เทวทัตจ้างให้โจรไปยิงพระพุทธเจ้า ๘ คนหรือ ๑๖ คน นี่แหละ

มันมีหลายกระแส ที่แรกว่าเป็น ๔ เพราะว่า ๔ ขั้นตอน ๔ ชั้นนะ ๔ คนแรกให้ไปยิงพระพุทธเจ้า แล้ว ๔ คนไปยิงคนยิงพระพุทธเจ้า แล้วอีก ๔ คนก็ไปยิงคนที่ยิงอีก ๔ คนนั้น ถึงกับ ๔ ตัดคอเอาที่ ๔ ตอน เทวทัตนี้ เทวทัตนะจ้างโจรไปยิงพระพุทธเจ้า เหมือนจ้างมือปืนไปเก็บพระพุทธเจ้า ไปถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเทศน์จนเอาโจร ๔ คนนั้นบวชเป็นพระอรหันต์ ๔ คนต่อไปรอจะเก็บไอ้ ๔ คนที่ไปยิงพระพุทธเจ้า ไม่มาสักที ไม่มาสักทีก็เดินไปดูว่าอยู่ที่ไหน ไปถึงพระพุทธเจ้าเทศน์เอาบวชหมด

นี่ใจทำบุญแบบกึ่งๆ เขาไม่ได้ทำบุญแบบกึ่งๆ เขาตั้งใจมาฆ่า เขาตั้งใจมาฆ่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการจนเขามาบวช จนเขาสำเร็จเป็นพระอรหันต์เลย นี่เวลาการทำบุญนี่นะ กุศลทำให้เกิดอกุศล คนไปวัดนะไปทำบุญกุศลกัน ไปนิมนทาพระไป อุ๊ย พระนี่เสียงดัง พูดไม่รู้เรื่อง นี่ตั้งใจไปทำบุญนะ กุศลตั้งใจไปทำบุญเลย ไปถึงวัด โอ้อโฮ เขาว่าพระสงบนี้ดี พอไปเจอ เฮ้ย นี่พระหรือนักเลง

นี่เจตนามานะ ตั้งใจมาเลยเป็นกุศล พอมาเจอเจ้าพ่อเข้านี่เป็นอกุศลแล้ว กลับเลยนี่ใจ แต่เวลาเป็นอกุศลนะ เขาว่าพระองค์นี้มีเสียงดังมาก พอไปฟังเข้ามันจับประโยชน์ได้ เห็นใหม่ อกุศลมาจับผิดใจ มาดูเลย พระองค์นี้เขาว่าอย่างนั้นๆ พอมาฟังแล้ว เอ๊ะ มันไม่ใช่ มันมีเหตุมีผล เหตุผลรวมลงสู่ธรรม

หลวงตาพูดบ่อย “เหตุและผลคือธรรม”

มันมีเหตุ มีปัจจัย มันต้องมีเหตุมันถึงมีผล มันไม่มีเหตุเอาผลมาจากไหน? มันไม่มีผลเลย บอกหลวงตารับรอง หลวงตารับรอง แล้วผลมันอยู่ที่ไหนล่ะ? หลวงตารับรองอะไรล่ะ? เหตุมันไม่มี ผลมันไม่มีหรือ บอกว่าหลวงตารับรอง หลวงตารับรองอะไร? หลวงตาต้องรับรองเหตุผลดี เพราะหลวงตาเป็นนักเหตุผล หลวงตาบอกท่านเป็นนัก

เหตุผล ท่านเป็นผู้มีเหตุมีผล ถ้ามีเหตุมีผล ถ้ามันมีเหตุมีผลนะ แล้วเหตุผลมันแสดงออก
ได้

ฉะนั้น เหตุและผลคือกรรม ถ้ามันมีผลมันก็เป็นกรรม ถ้ามันไม่มีผลล่ะ? หลวงตา
รับรองก็ส่วนหลวงตารับรองสิ หลวงตา เราเคารพหลวงตาจะตาย หลวงตาก็คือหลวงตา
แต่รับรองใคร คนนั้นถ้ารับรองแล้วมีผลต้องพูดผลออกมา ผลพูดออกมา เหตุและผลคือ
อะไร? อะไรเป็น โสคาปัตติมรรค อะไรเป็น โสคาปัตติผล

พูดตรงนี้ก่อน โสคาปัตติมรรคนี้เข้าอย่างไร? ทางเข้าสู่มรรคเข้าอย่างไรบอกมา
บอกทางเข้าสู่มรรคมา ถ้าบอกทางเข้าสู่มรรคไม่ได้ เหตุไม่มี หลวงตาจะรับรองก็ส่วน
หลวงตา แต่เราไม่เชื่อ ไม่มีทาง เป็นไปไม่ได้! แต่ถ้ามันเป็นไปได้มันต้องมีเหตุมีผล เห็น
ไหม นี่ขนาดว่าเขาจะไปฆ่าพระพุทธเจ้านะ พระพุทธเจ้าเทศน์เอาจนเขาบวชหมดเลย

ฉะนั้น บอกว่า

ถาม : ธรรมกึ่งๆ บาป แล้วผลจะเป็นอย่างไร? อยากทราบผลของกรรมนั้นครับ

หลวงพ่ : ผลของกรรม กรรมคืออะไรล่ะ? กรรมอะไร? ถ้าทำคุณงามความดีนะ ทำบุญ
กึ่งๆ ถ้าเป็นกุศลนะ ถ้ากุศลเป็นอกุศล เห็นไหม ในชาวพุทธเราทั้งศาสนาพุทธ ขายจิต
วิญญูณ แล้วไปเข้ารีตนี้เยอะเยอะไป นี่ไง ขายจิตวิญญูณของตัวเองไปเข้ารีต นี่ผลของ
กรรมๆ เขาทิ้งไปเลย ใ้หนั้นเรื่องของเขา ฉะนั้น นี่ว่าผลลัพธ์ของมันเป็นอย่างไ?
ผลลัพธ์นะ ถ้าเป็นมหาโจรไปฆ่าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเทศน์เอาจนเป็นพระอรหันต์
ผลลัพธ์มันคืออะไร?

คูสิคูลูกชายอนาถบิณฑิกเศรษฐี เห็นไหม อนาถบิณฑิกเศรษฐีศรัทธา
พระพุทธเจ้ามาก เขตวัดปุณณสีที่เลย แล้วลูกชายไม่เห็นด้วยใจ แต่อยากจะแก้ลูกชายใจ
จ้านะ จ้างให้ไปฟังเทศน์พระพุทธเจ้า ฟังเทศน์แล้วมาเอาตังค์ ฟังเทศน์แล้วมาเอาตังค์
พอเริ่มคุ้นชินนะ อนาถบิณฑิกเศรษฐีบอกว่าจ่ายเพิ่มให้เป็น ๒ เท่า อนาถบิณฑิกเศรษฐี
บอกเพิ่มเป็น ๒ เท่า ไปฟังเทศน์จับเนื้อความมาด้วยว่าพระพุทธเจ้าพูดเรื่องอะไร?
พระพุทธเจ้าพูดเรื่องอะไร?

ที่แรกไปฟังเทศน์ก่อน พอกลับมาที่จ่ายตั้งค์ๆ เพิ่มให้ ๒ เท่า ให้จับใจความได้ว่า พระพุทธเจ้าเทศน์เรื่องอะไร? ให้ ๒ เท่า พอเริ่มจับใจความไป เริ่มจับใจความ เหตุและผล หลวงตาบอกว่าเจ้าแห่งเหตุและผล ถ้าไม่มีเหตุ ผลไม่มี ถ้าจะมีผลมันต้องมีเหตุมาก่อน ถ้ามีผล ไม่ใช่ผลที่ไปจำของคนอื่นมา ไม่ใช่ผลที่ไปลิขสิทธิ์ของใครก็ไปปัมมาๆ ผลมันจะเกิดเอง แล้วถ้าใครทำเป็นมันจะรู้ ถ้าใครทำไม่เป็นไม่มีสิทธิ์ เป็นไปไม่ได้ นี่พระกรรมฐาน พระป่าเขามีความจริงในหัวใจกันอย่างนี้

ฉะนั้น เวลาอนาถบิณฑิกเศรษฐีบอกว่าให้ลูกชายไปฟังแล้วจำเนื้อความมา พอจำเนื้อความ คำว่าจำเนื้อความ ทำความเข้าใจเหตุ เห็นไหม พอเข้าใจเหตุขึ้นมา พอมันมีเหตุ มีผลขึ้นมา โอโฮ ช็อกเลยนะ ช็อกเลย เพราะเหตุผลมันสำเร็จเป็นพระโสดาบัน พอกลับไปบ้าน อนาถบิณฑิกเศรษฐีก็ถือตั้งค์ไว้แล้ว ทุกวันมาปัมรับมาเอาตั้งค์ เพราะไปฟังเทศน์เอาตั้งค์ไป นี่ถึงๆ ไป ฟังเทศน์ ฟังธรรมแล้วก็จะเอาเงินกัน

นี่ก็เหมือนกัน ไปวัดไปวาทีไปทำธุรกิจการค้ากัน ไปหาผลต่างกัน ไปหาความ โอ๊ย พุดไปเดียวจะเข้าห่มไม่ได้ (หัวเราะ) พุดไปเดียวเข้าห่มไม่ได้นะ นี่ก็เหมือนกัน เวลาไปฟังเทศน์ก็เอาตั้งค์ พอจิตมันบึง พอมันฟังเทศน์ขึ้นไป กลับไปถึงอนาถบิณฑิกเศรษฐีถือตั้งค์รออยู่ ไม่กล้าเข้ามานะ เรียกหาลูกชาย ลูกให้มาเอาตั้งค์ อายพ่อ เข้าไปหาพ่อไปรำพันนะ เวลาเป็นแล้ว นี่สุภาพบุรุษไป

“พ่อเลี้ยงมาดินเท่าฝ่าหอย เลี้ยงชีวิตนี้มา มีทิวี่มานะที่ผัดพอกี้ดูเลมา พ่อให้ไปฟังธรรมๆ พ่อเลี้ยงชีวิตมานะ ให้ไปฟังธรรมก็จะเลี้ยงหัวใจ ไปฟังธรรมก็ยังไม่ฟังธรรมเพื่อเอาตั้งค์ ไปฟังธรรมก็มาเอาตั้งค์” พุดถึงสลดใจ รำพันนะสลดใจมาก

“ไปฟังที่ไรก็กลับมาเอาตั้งค์ๆ คราวนี้ตั้งค์ไม่เอาแล้ว คราวนี้ตั้งค์ก็ไม่เอา เอาไม่ได้ เอาไม่ลงแล้ว”

นี่รับไม่ได้เลย นี่ไปฟังธรรมมาเพื่อเอาตั้งค์ ฟังไปๆ ฟังไปจนใจเป็นพระโสดาบัน ตั้งค์ก็ไม่เอา เพราะอริยภูมิมันมีค่ากว่าตั้งค์ ประมาณค่าไม่ได้เลย พอประมาณค่าไม่ได้เลย นี่ใจอนาถบิณฑิกเศรษฐีแก่ลูกของเขามา

นี่ไงคำว่าทำบุญกึ่งๆ เราจะบอกว่ามันกึ่งๆ อยู่แล้ว มันกึ่งๆ เพราะใจเรามีกิเลส ใจทุกคนมันทำแล้วละล้าละลัง มีความคิดหน้าคิดหลังทั้งนั้นแหละ แต่ในเมื่อถ้าจิตใจ เห็นใหม่

“เธอควรทำบุญที่เธอพอใจ”

ถ้าจิตมันดีแล้วเราริบบำ เพราะว่าปฏิบัติยาก ปฏิบัติยากคือให้ด้วยความบริสุทธิ์ สิ่งที่เราหามา หามาด้วยความบริสุทธิ์ เวลาเราให้ให้ด้วยความบริสุทธิ์ ให้แล้วยังดีใจ ถ้ามันดีใจก็ดีใจ คุณะ คุณหลวงตาสิ หลวงตาเมื่อก่อนหน้านั้น ก่อนที่ออกมาช่วยชาติ ทุกคนเคารพรักหลวงตาทั้งนั้นแหละ ผู้ที่จะประพฤติปฏิบัติมันได้ธรรมะเข้มข้นหมดแหละ พอหลวงตาออกมาช่วยชาติ หลวงตาออกมาเพื่อประโยชน์กับชาติ แกงหม้อใหญ่ กับสังคัมกลุ่มใหญ่

มีลูกศิษย์หลวงตาเยอะ เอาหนังสือหลวงตามาเซ็ด มาล้างอย่างดีเลยแล้วไปคืนหลวงตา นี่เพราะอะไร? เพราะเห็นว่าเมื่อก่อนเข้มข้น พุทธธรรมเข้มข้น พอมาแล้วมันเป็นเรื่องโลกๆ นี่ไงพอหม้อมันใหญ่ขึ้นไป นี่กึ่งๆ ไหมล่ะ? ลูกศิษย์หลวงตาทั้งนั้นเลย ได้ข่าวว่าเอาหนังสือไปคืนหลวงตาเยอะแยะ สมัยที่ออกมาช่วยชาติ อย่างนี้ทำบุญไม่กึ่งๆ ไหม? สะอาดบริสุทธิ์เลย เคารพแล้วเคารพตลอดไป เอาหนังสือมาเซ็ด มาล้าง แล้วเอาไปคืนกันนะ กึ่งๆ หรือเปล่า? กึ่งๆ ไหม? (หัวเราะ)

คำว่ากึ่งๆ เราจะบอกว่า นี่ด้วยความเข้าใจผิดของพวกอกิธรรมไป บอกว่าปฏิบัติต้องห้ามมีกิเลส ห้ามอยากๆ มันเป็นไปได้จริงหรือ? ในเมื่อจิตได้สำนึกคนมีวิชา มีความไม่รู้อยู่ มันจะสะอาดบริสุทธิ์ไปได้จริงหรือ? สะอาดบริสุทธิ์ก็พระอรหันต์เท่านั้นแหละ พระอนาคายังไม่สะอาดบริสุทธิ์เลย แล้วถ้ามันไม่สะอาดบริสุทธิ์ แล้วปฏิบัติไม่ได้ เพราะมันมีกิเลสอยู่ปฏิบัติไม่ได้ ก็มีกิเลสนี้เขาถึงให้ปฏิบัติ ก็มีกิเลสนี้ไง เขามาปฏิบัติเพื่อให้พ้นกิเลสไป

ฉะนั้น พอมีกิเลสอยู่นะเราก็ตั้งใจปฏิบัติ นี้อยากในเหตุ อยากในการประพฤติปฏิบัติสิ เราไม่ได้อยากในผล อยากในเหตุมันมาเอง เวลาพิจารณาไป กำหนดพุทโธไป

พอเวลาสมาธิมันเกิด นี่ไงนี่มันมา เดี่ยวอยากได้อีกแล้ว เห็นไหม นี่กึ่งๆ แล้ว อยากได้ๆ แล้วไม่ได้เลย พอทั้งหมด สละหมด แล้วทำไปๆ อ้าว ได้อีกแล้ว

นี่ถ้ายังมีกิเลสอยู่นะมันก็มีกึ่งๆ อย่างนี้แหละ ให้อีกๆ มันมีตลอด พอปฏิบัติไปถึง สิ้นกิเลสแล้ว ตอนนี่ไม่มีกึ่งแล้ว เพราะไม่มีกิเลสมาปนเลย แสดงออกจะฟ้าผ่า ฟ้าร้อง จะพลิกฟ้าคว่ำดิน ธรรมล้วนๆ ไม่มีกิเลสเจือปนเลย ถ้าเป็นธรรมแล้วไม่มีกิเลสเจือปนเลย แต่ขณะที่ยังมีกิเลสอยู่ไม่มีทางที่จะสะอาดได้ จะแสดงตัวขนาดไหน

สันตกาย เห็นไหม นอนนิ่ง นิ่งนิ่ง อู้สู สงบเสงี่ยมเรียบร้อยหมดเลย คนเข้าใจว่าเป็นพระอรหันต์ ไปถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกไม่หอรอก ไปเรียกสันตกายมาแล้วเทศน์ให้สันตกายฟัง นี่กายมันเป็นนารังเกียจอย่างนั้น กายเป็นอสุภะอย่างนั้น เทศนาว่าการจนสันตกายเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาเลย แล้วก็บอกว่านี่แต่เดิมเขาเกิดเป็นราชสีห์มา ๕๐๐ ชาติ

นี่ไงมันไม่มีหอรอก มันไม่มี ถ้าไม่ใช่พระอรหันต์นะมันมีความคิด มันมีวิชา มันมีกิเลสในหัวใจทั้งนั้นแหละ ถ้ามีกิเลสในหัวใจ ทำบุญก็เป็นอย่างนี้ ทำบุญก็เราตั้งใจของเราเนี่ยแหละ แต่เราอยากรู้นักว่าใครทำบุญแล้วไม่ได้คิดอะไรเลย มีหรือ? มีไหม? เว้นไว้แต่พระอรหันต์ ไม่มีหอรอก

ฉะนั้น คำว่ากึ่งๆ ปนบาปมันก็เป็นเรื่องอันหนึ่ง ผลลัพธ์ของมัน เห็นไหม ถ้าเราเป็นสัมมาทิฐิ มรรคหยาบฆ่ามรรคละเอียด ถ้ามันมีมรรคหยาบๆ เราทำให้ละเอียดขึ้นมามันก็จะมาสู่ความดี เขาบอกว่า

ถาม : ผลลัพธ์ของกรรมนั้น จะได้ผลบุญหรือบาปอย่างไรกลับมาครับ

หลวงพ่ : ปฏิภาท เราตั้งใจด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ถ้ามันทำบุญแล้วมันได้บุญ พอได้บุญขึ้นมาแล้ว สิ่งที่เราทำ เห็นไหม เรานี้เป็นอสังขิ เรานี้ทำลายศาสนา แล้วคนก็ไม่วู้ ไซ้ไหม? มาทำบุญกับเราเออะแยะเลย แล้วเราก็เที่ยวทำลายศาสนาไป อ้าว แล้วนี่ผลลัพธ์เป็นอย่างไรล่ะ? ผลลัพธ์ให้อีกคนที่ส่งเสริมเรามันก็ต้องรับไปด้วย เพราะเอ็งให้กำลังกูมาไปทำลายศาสนาไป

นี่ผลลัพธ์ไง แต่ถ้าเราเป็นคนดีล่ะ? เราเป็นคนดี เราเป็นผู้ที่ดูแล เราช่วยกันล่ะ? อันนี้ก็รับผลดีไป มันมีใจ เขาเรียกว่าสายบุญสายกรรม หลวงตาพูดบ่อย “ถ้าไม่มีสายบุญสายกรรมไม่เชื่อเราหรอก” แต่ถ้ามีสายบุญสายกรรมนะ นี่ก็เหมือนกัน ลูกศิษย์ลูกหาสายบุญสายกรรม เชื่อแต่ปาก ใจไม่เชื่อเยอะเยอะไป ใจนี้จะแข่งหลวงตาด้วย วิ่งหน้าจะแข่งไปข้างหน้านู่นนะ

ลูกศิษย์นะ หลวงตาชมนะ หลวงตาชมนะ มันแข่งไปข้างหน้านู่น ไปนั่งหน้าหลวงตาด้วย ความคิดมันไปนั่ง แต่ไม่กล้าห rokok แล้วหลวงตาอัดเอา นี่ลูกศิษย์หลวงตาแต่ความคิดมันไปนั่งอยู่ข้างหน้า มันออกหน้าไปก่อนหลวงตาด้วย กิ่งๆ ไหมล่ะ?

ถาม : ๒. แล้วจริงๆ แล้ว การทำบุญถึงบาปแบบนี้ พระพุทธเจ้าหรือครูบาอาจารย์สอนไว้อย่างไรบ้างครับ

หลวงพ่ : สอนไว้ๆ หลวงตาท่านบอกว่าให้พยายามฝืนทน นี่เวลาเข้าพรรษา เห็นไหม ท่านบอกว่าให้ตั้งสัจจะ ตั้งสัจจะนะ อย่างน้อยต่กบาตรกับพระวันละองค์ก็ยังดี ถึงบางวันก็สวดมนต์ แล้วถึงเวลาในพรรษาก็ให้ได้ภาวนา ให้แย่งชิงมันมา หลวงตาท่านสอนว่า

“ให้แย่งชิงคุณงามความดีจากกิเลสในหัวใจเราออกมาบ้าง”

มันกิ่งๆ นี่กิเลสมันก็จะชักลากเราไปตลอดแหละ เราก็แย่งชิงมันมาด้วยความดีของเรา ด้วยเจตนาของเรา ด้วยความดีของเรา เห็นไหม แย่งชิงใจ แย่งชิงมาทำบุญ แย่งชิงมาสวดมนต์ แย่งชิงมานั่งประพฤติปฏิบัติ แย่งชิงมากำหนดพุทโธ เราแย่งชิงจากกิเลส มันมาบ้าง แย่งชิงกิ่งๆ ใ้อบๆ น่นนะเอามาเป็นบุญบ้าง แย่งชิงจากความเป็นบาปให้มาเป็นบุญ

หลวงตาท่านสอนอย่างนี้ หลวงตาท่านสอนว่าให้แย่งชิงมันออกมา เงินทอง เห็นไหม แบงก์บาทกำไว้บนเปือก จนเปื่อย จนยุ่ย แล้วไม่ได้สละเลยนะ แย่งชิงมันมา อย่าให้กิเลสเอาไปกินให้หมด ได้ยื่นหลวงตาพูดหรือเปล่า?

หลวงตาพูดประจำ นี่จำขี้ปากมา (หัวเราะ) จำขี้ปากหลวงตามา แย่งชิงมันมา แย่งชิงมันมา แย่งชิงมันมาทำคุณงามความดี แย่งชิงมันมาทำประโยชน์ แย่งชิงมันมา แล้วทำประโยชน์ ทำมากเข้าๆ จนมันคุ้นชิน พอมันคุ้นชินมันทำจนเคยชิน ถ้ามันไม่ทำมันไม่พอใจ มันทำไม่ได้ เห็นไหม นี่แย่งชิงมันมา หลวงตาสอนอย่างนี้ นี่ครูบาอาจารย์สอนใจ แล้วครูบาอาจารย์ท่านพูดบ่อย หลวงตาท่านพูดประจำ ท่านพูดกับเราด้วย

“หงบเอ๊ย ใครจะทำความดี ความชั่วมันเรื่องของเขา เราจะทำคุณงามความดีไว้”

เราจะทำความดีกัน ใครจะทำชั่ว ทำเลวเรื่องของเขา เราจะทำคุณงามความดี! เราจะแย่งชิงมันมา หลวงตาท่านพูดกับเราบ่อย ย้ำตรงนี้มาก

“ใครจะดี ใครจะชั่วเรื่องของเขา เราจะทำคุณงามความดี เราจะทำคุณงามความดี”

นี่เราทำคุณงามความดี แต่ แต่เพราะทำความดีมันก็ไปเตะลูกตาคคนอื่น มันไปเตะตาเขา มันเลยขัดแย้ง อันนี้พูดไปนะ นี่เรื่อง “ทำบุญกึ่งๆ” ให้อะไรไม่พูดอย่างหนึ่ง แต่เวลาบอกเที่ยวประณาม เที่ยวประกาศถึงคนอื่น ไม่ได้ประณาม ประกาศ เขาถามมา นี่มันอยู่ที่คำถามใจ คำถามถ้าเขาถามเรื่องภาวณา เราก็จะเข้มนั่นหน่อยหนึ่ง ถ้าคำถามเรื่องสัตเพหระนะไม่สนหรอก

นี่คูสิที่ว่าข้อ ๓๐๒. ข้อ ๓๐๓. ข้อ ๓๐๔. คำว่าไม่มีๆ ไม่เอามา นี่เขาถามมาเหมือนกัน ตัดทิ้งๆ อะไรที่ไม่เป็นประโยชน์ไม่ตอบหรอก ไม่ยุ่ง ไม่ยุ่งด้วยๆ อะไรที่ถามมาไม่เป็นประโยชน์ไม่ยุ่ง ที่นี้เพียงแต่เวลาถามมาแล้วมันก็ถามมาอย่างนี้ นี่ว่ากึ่งๆ นะ

นี่เริ่มต้นตั้งแต่ฟังเป็น ฟังไม่เป็น ฟังเป็นมันเป็นประโยชน์ใจ ฟังไม่เป็นนี่ยังล่อด้วย ยังล่อว่ากึ่งๆ นี่เป็นอย่างไร? จะเตือนคนพูดให้คนพูดมีสติ อย่าไปประณามเขา อย่าไปประกาศเขา อย่าไปเปิดโปงเขา ไม่ได้เปิดโปงนะ เราเห็นประโยชน์กับคนถาม เวลาคนถาม ถ้าเขาถามถึงการปฏิบัติ เขา愣愣สงสัย เหมือนคนหลงทางแล้วไปในทางแยกทางแพร่ง เรบอกทางให้เขาถูกต้อง เราสงสารว่าเขาข้บรถหลงทาง แล้วเราจะบอกทางให้เขาไปทางที่ถูก เราพูดเพื่อประโยชน์แค่นี้

ที่นี้พอประโยชน์แค่นี้ปั๊บ เวลาเขาได้แผนที่จากโครมา แล้วเขาหลงทางกันไปไกล แล้วเราบอกให้เข้ามาตามทาง นี่มันก็เป็นการให้เขาเห็น ว่าเขาได้รับแผนที่ชี้ไปในทางที่ผิด แล้วเราบอกทางเขาเพราะเขาหลงทาง ก็เท่านั้นเอง เท่านั้นแหละ เราไม่ยุ่งกับใครหรอก แต่ถ้าเขามาถามทางเราไป ว่าทางนี้ไปอย่างไร? ทางนี้ไปอย่างไร? เราก็พยายามชี้ทางให้เขาเท่านั้นเอง เท่านั้นเองจริงๆ

เพราะว่าเราเข้าใจ เราอยู่กับหลวงตามา เรื่องอย่างนี้มันมีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล มันมีมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว เรื่องพระ เรื่องเจ้า ในสังคมมันมีมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว มันไม่ใช่จะมีวันนี้ แล้วจะมีพรุ่งนี้ไปหรอก มันจะมีมากไปกว่านี้อีก มันมีมา ๒,๐๐๐ กว่าปีแล้ว ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ที่มั่นคง ไม่มีครูบาอาจารย์ของเรา มันก็ไม่มีใครมายุ่งหรอก

หลวงตาลองเป็นหลวงตาที่ไม่มีใครรู้จักสิ ใครจะรู้จักหลวงตาบ้าง? คนรู้จักหลวงตาเพราะหลวงตาท่านมีชื่อเสียงนะสิ แต่ถ้าหลวงตาไม่มีชื่อเสียงใครจะรู้จัก? ใครจะเอาหลวงตาบ้าง? ที่มาเอาก็เอาเพราะชื่อเสียงเท่านั้นแหละ นี่เรื่องของเขา นี้ว่าจะไม่ยุ่งแล้วนะ มันจะล่อเขาอีกแล้ว เอวัง